Polovinu nárůstu rozpočtu˘Babišova vláda projedla a rozdala jako dárky

- CZ24 News | 7. dubna 2021

ČESKO: Pandemie nemoci covid-19 na sebe vzala podobu zesilovače problémů, se kterými se Česko dlouhodobě potýká při nakládání s veřejnými penězi. Vysvětlení, že za loňským nejhorším výsledkem hospodaření v historii ČR je pandemie, neobstojí. Například za téměř polovinou nárůstu loňských výdajů státního rozpočtu nestála protiepidemická opatření, ale růst výdajů na provoz státu, sociální výdaje a další položky. Uvedl to prezident Nejvyššího kontrolního úřadu Miloslav Kala v úvodním slově k výroční zprávě úřadu za loňský rok.

Hospodaření státního rozpočtu loni skončilo schodkem 367,4 miliardy korun, zatímco původně schválený rozpočet počítal se schodkem 40 miliard. Za horším výsledkem stál nejen propad příjmů rozpočtu, absence úsporných opatření a výdaje spojené s covidem, ale i růst běžných výdajů, které s pandemií nesouvisely, uvádí zpráva. Celkové výdaje státního rozpočtu loni vzrostly meziročně o 291 miliard korun. Z toho ale minimálně 147 miliard korun nesouviselo s pandemií nemoci covid-19, tvrdí NKÚ. Uvádí přitom, že ministerstvo financí ve svém pokladním plnění zařadilo mezi výdaje, které měly souviset s opatřeními proti covidu, i takové položky, které s nimi přímo nesouvisely. Jako příklad uvádí jednorázový příspěvek důchodcům nebo oddlužení nemocnic.

Státní rozpočet nebyl podle NKÚ připraven na zpomalení ekonomiky. Toto tvrzení vznesl kontrolní úřad už dříve, například když se loni v září vyjadřoval k hospodaření státu za rok 2019. Stát také nedokázal zareagovat na snížení výkonu ekonomiky přiměřenými úsporami na výdajové straně, tvrdí úřad nyní. “Nárůst výdajů na provoz státu a na sociální dávky (zejména platů a důchodů) bez jejich adekvátního krytí příjmy v kombinaci s rezignováním na hledání úspor je praxí, která ohrožuje stabilitu veřejných financí,” stojí ve zprávě NKÚ.

NKÚ poukazuje na to, že od roku 2016 pravidelně narůstá počet státních zaměstnanců, ale podle něj to nemá významnější dopad na zlepšení výkonu státní správy. Jen v letech 2016 až 2019 se zvýšil objem peněz na platy a ostatní platby o 58 miliard korun. Úřad ve zprávě uvádí, že příkladem nevyužité příležitosti ke zlepšení služeb státu pro občany může být systém elektronické identifikace a Portál občana, na které ministerstvo vnitra vynaložilo téměř 250 milionů korun, ale které však širokou nabídku dostupných služeb občanům nezajistily. “Současně ani nabízené služby nebyly pro občany natolik atraktivní, aby o ně projevili zájem,” podotýká zpráva.

Stát podle úřadu nedostatečně řeší dlouhodobé problémy v sociální oblasti, jako je třeba sociální vyloučení nebo důchodová reforma. Stát se také nezabývá skutečným přínosem vynaložených peněz a nemá ani informace o přínosech spolupráce s mezinárodními organizacemi, uvádějí kontroloři. Podle zjištění NKÚ spolupracovala ČR v roce 2018 s 477 organizacemi, kterým uhradila celkem 4,4 miliardy korun. Přínos spolupráce pro stát však úřady vyhodnotily jen asi u poloviny organizací.

NKÚ je nezávislá ústavní instituce. Jeho úkolem je prověřovat, jak stát hospodaří se státním majetkem a penězi ze zahraničí. Vyjadřuje se ke státnímu závěrečnému účtu a dohlíží také na plnění státního rozpočtu. Jeho kontrolní závěry projednává vláda a zabývají se jimi i poslanci z kontrolního výboru.

Úřad loni dokončil 30 kontrolních akcí, navštívil při nich 152 institucí a prověřil majetek a peníze v celkovém objemu 108 miliard korun. Pro letošní rok zatím úřad naplánoval 36 kontrol.

Zdroj: https://echo24.cz